

ločeval sem kopico košar in zabojev, kateri so vsak hip hoteli zagrmeti po meni, na drugi strani pa skladnico drv. Temno je bilo vse in zdelo se mi je, da sem zašel v kako srednjeveško ječo.

Ko sva prešla vežo, odprlo se je pred nama malo dvorišče s smetiščem v sredi, omejeno s tankimi srednjeveškimi stebri. Na levi strani peljale so stopnjice navzgov, na desni pa se je dvigal zid z veliko votlino v sredi. V tej votlini narisana je bil križ, na straneh pa Mati Božja in sv. Janez. O simetriki te podobe govoriti, Vam ne morem, kajti, ako Vam povem, da je bil križ veliko nižji nego sveta spremljevalca, in da je solza na obrazu trpečega Zveličarja zavzemala skoro polovico obraza, uvidite kmalu, da simetrike oni srednjeveški slikar, kateri je morda tu prodal prav drago svojo umetnost, ni poznal.

Podoba, čeravno ne umetna. potolažila je naju vendar nekoliko, kajti mislila sva si: „Stanovanje sicer ni ravno vabljivo, toda dobri ljudje v njem.“

Ko sva stopila takoj na prvo stopnjico, zakričala ali zaječala je revica neusmiljeno, ter se nama po sili hotela izmakniti izpod nog, godrnjajoč: „še v starosti nimam miru. Dvesto leto lomijo mi že rebra in še ni tem okrutnejšem dovolj!“

Dospela sva v prvo nadstropje in stopila v teman hodnik. Zgubila bi se gotovo v tej temoti, da nama ni razsvetljevala hodnika velikanska špranja, ki se je šopirila v vratih sobe — mojega bodočega stanovanja.

Vsprejela je naju starica, pomenkovala se z očetom, ter pogledovala na-me. Položil sem culico na stran, sedel na rožasto skrinjo, ter le siloma zadrževal solze, katere mi je tako nehoti vabil spomin na domače loge, travnike, znanca i t. d.

Zadrževal sem jih dolgo, te nagajivke, toda, ko je odšel oče, ko sem ostal sem, tedaj vsule so se skupno, ter radostno hitele na rokav nove suknje. Pristopila je starka, tolažila me, dokler se konečno nisem udal svoji usodi, razložil iz culice svoje imetje, ter si uredil svoje knjige.

Kako se mi je oni večer godilo, pravil Vam ne hodem, saj Vam je gotovo znano, kaka čutila obhajajo šolarčka prve trenutke v mestu med nepoznanimi ljudmi.

Da bi pozabil svoje gorjé, legel sem spat, toda tudi tu imel nisem celo noč miru. Imel sem strašne sanje. Zdelo se mi je, da iz višin letim in padam v velikansko, grozno brezno, iz katerega ni pričakovati pomoči. In v resnici padel sem v brezno! Saj vsaka stara ženica vé, da sanje vedno pomenijo, da se včasih uresničijo. In to je res. Zbudil sem se proti jutru in začudeno pogledoval okoli sebe. Lečal sem veliko nižje nego zvečer, toda ravno tako na mehkem. Deske v mojej postelji so namreč popustile, ter me ne ravno rahlo položile v — brezno.

Takoj prvi dan začel sem nekoliko natančne je opazovati novo stanovanje in njegovo okolico. Z velikim veseljem in ponosom uvidel sem pri tem opazovanju, da

je moja palača vendar še mnogo lepša, nego druge v njenem obližju.

Takoj pred mano odpiralo mi je malo okno pogled na rumenkasto razpalo hišo, nekdanjo vojašnico. Na mnogih krajih, kjer je odpadla malta, kazala je suha rebra — deske, žalostno nagnila streho razdrto pokrivalo na stran, ter pričakovala svojega konca. Revica bila je tako slaba, da se še paglavcem ni zdelo vredna, da bi jej počastili stene s svojimi slikami, le tamkaj na oglu, kazali so se še ostanki iz boljših časov, ostanki živali, katera je imela s svojimi dolgimi ušesi predstavljati nedolžno žival, in ona na palici nataknjena glava nad njenim hrbtom. pa kakega poveljnika bojne druhali predmestnih pobalinov.

Toda hiša, na katero sem zrl skozi drugo okno bila je veliko živeja. Prebivalci predmestja imeli so jo za graščino. Tu odpirala so se in škripala vrata noč in dan, tu kazale so se večidel osebe s cesarskimi insignijami in v njihovem, spremstvu oni prostovoljci, katere državi zaradi kakega odličnega čina preskruje in živi na svoje stroške.

Kar se tiče miru v tem predmestju, povedal bi Vam lahko tako, da bi pri miru med tednom gledal skozi prste, o miru v sobotnih in nedeljskih večerih pa, ko so se moji častiti sosede vračali iz one, zaradi Italijana po 24 kr. slavnoznane restavracije popolnoma molčal. Sploh pa je menda znano častitim bralcem, kaj počenjajo pobalini po skritih kotih predmestja, kamor le redko kdaj prisveti polumesec in obraz častitega stražarja.

V moji hiši sami bilo je še dovolj mirno. Le takoj prvo noč ko sem prišel v novo stanovanje, slišal sem nad sabo neko skrivnostno škripanje vrat, zdihovanje in ječanje. To ponavljalo se je tudi naslednje noči. Vprašal tedaj nekega jutra svojo starko, kdo vendar stanuje nad mano pod streho.

„Stara požigalka vzdihuje zaradi svoje bolne noge in godrnja nad svojimi dolžniki“, odgovorila mi je.

O prižigalkah, čul jaz nisem v domači vasi nikdar ni zaradi tega čul sem v tem imenu nekaj čudnega skrivnostnega, in zanimati jela me je starka nad mano, želel sem jo poznati. Priliko dobil sem kmalu.

(Konec sledi.)

Novice.

Deželni zbor kranjski.

II. seja dne 18. januarja 1898.

Deželni glavar Detela je prosil pooblastila, da sme papežu čestitati na 60letnici njegovega mašništva, čemur je zbornica pritrdila, potem storil pa je poslanec Božič obljubo.

Poslanec dr. Majaron je poročal o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1896. ter o proračunu za leto 1898. Čisti dolg znaša 3,612 200 gld. Potrebščina za l. 1898 znaša 203.022 gld., pokritje pa 2 gld. Primanjkljaj se pokrije iz deželnega zaklada.

Poslanec Luckmann je poročal o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za leto 1896. Dejanskega pokritja je bilo za 6932 gld. 38 $\frac{1}{2}$ kr. več, kakor je bilo preračunjeno.

Poslanec Luckmann je poročal o proračunu deželne prisilne delavnice za leto 1898. Skupna potrebščina znaša 92 850 gld. pokritje 94 001 gld., torej bo prebitka 142 gld.

Poslanec dr. Žitnik je poročal o računskem sklepu za leto 1896 in o proračunu ustanovnih zakladov. Dežela ima v upravi 22 zakladov, kateri so koncem leta 1896 znašali 2.026.865 gld. 44 $\frac{1}{2}$ kr. in so se toraj pomnožili za 21 326 gld. 88 $\frac{1}{2}$ kr.

— Poslanec Langer je poročal o računskem sklepu za leto 1896 in o proračunu deželno-kulturnega zaklada za l. 1898. Za leto 1898 je preračunjena potrebščina na 5260 gld. pokritje pa tudi na 5260 gld.

Poslanec Langer je poročal o poročilu deželnega odbora glede pospeševanja vinogradarstva na Kranjskem. Trtna uš se je razširila v minolem letu v nekaterih krajih. Zdaj je okuženih na Kranjskem 58 občin, po obsegu 8374 92 ha ali 77·2%, a od teh je 3000 ha popolnoma uničenih. S podporami in posojili se je omogočilo, da so se ljudje oprijeli prenovljenja vinogradov. Novi nasadi merijo 181.638 štirijaških metrov, trtnice 26 953 štirijaških metrov. Deželna trtnica v Ljubljani je nacepila 80 150 komadov, a izkazalo se je, da podnebje v Ljubljani ni posebno ugodno in da bi kazalo trtnico premestiti v obližje Krške. Iz trtnice se je oddalo 3250 cepljenk po 8 gld., 6150 po 4 gld in 769 cepljenk zastonj. Deželni matičenjak se ni lani nič razširil, pač pa se bo prihodnje leto. Stroški za matičenjak in za trtnico so znašali 3177 gld. 77 kr. Potrebščina za prihodnje leto znaša 200 gld., pokritje isto toliko. Leta 1896. se je izplačalo 59 vinogradnikom 750 gld., leta 1897. pa 57 vinogradnikom 600 gld. Polovico je dala država, polovico dežela. Posojil se je dalo 1896. leta 285 vinogradnikom 45 424 gld., 1897. leta 337 vinogradnikom 55 550 gld. Polovico je dala država, polovico dežela. Poročevalec je pojasnil vse razmere, nasvetoval resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj se predrugačita zakona z dne 3. oktobra 1891. drž. zak. št. 105 in z dne 28. marca 1892. drž. zak. št. 61 glede dovoljevanja državnih brezobrestnih posojil in predlagal, naj se poročilo odobri in naj se dovoli iz deželnega zaklada: 1. za deželno trtnico pri deželni prisilni delavnici 2000 gld. 2. za deželni letni matičenjak na Codellijevem svetu 549 gld. 20 kr. 3. za vinarskega potovalnega učitelja 1450 gld. 4. za denarne podpore kmetijskim podružnicam in občinam za vzorne vinograde 1000 gld. 5. za brezobrestna posojila posameznim vinogradarjem do najvišjega zneska 200 gld., če c. kr. vlada dovoli jednaki znesek 18 725 gld., skupaj 23 725 gld. 20 kr., in naj se deželni odbor pooblasti, v namen podelitve brezobrestnih posojil za obnovenje vinogradov najeti ne čez 4 $\frac{1}{2}$ % obrestujoče se posojilo v najvišjem znesku 10.000 gld., čigar obresti je pokrivati iz dohodkov deželno-kulturnega zaklada.

Poslanec Schweiger je predlagal, naj izda dež. odbor poljudno pisano in ceneno knjižico o umnem kletarstvu.

Poslanec Pfeifer je predlagal, naj se svota za brezobrestna posojila iz deželno-kulturnega zaklada od 18.000 gld. zviša na 28 000 gld.

Poslanec Schweiger je prosil, naj se dovoljena posojila čim prej izplačajo.

Poslanec Povše se je izrekel proti Pfeiferjemu predlogu, ker deželno-kulturni sklad nima dohodkov, da bi zmozel nasvetovano zvišanje, in je predlagal, naj se predlog odstopi finančnemu odseku, zlasti ker bi se denar itak ne mogel porabiti, saj da dežela le polovico tega, kar da država, slednja pa je določila primeroma malo svoto v ta namen. Govornik

je opozarjal, da je vlada za Kranjsko določeni kredit lan drugam porabila in vprašal dež. predsednika, če je mogoče da bi se za državna posojila določeni znesek povišal; ker je deželni zbor že danes rešil to zadevo, je gotovo, da dobe prisilci dovoljena jim posojila že meseca februarja. Končno je pozdravil govornik sklep, da se omeji izdelovanje petijota, imenoval izdelovalce brezvestne manipulante in naglašal, da knjiga, kakor jo želi Schweiger, bodi navodilo za pošteno kletarstvo.

Deželni predsednik baron Hein je zagotavljal, da je vlada že doslej, kar možno, liberalno tolmačila zakona o podpori vinogradnikov in torej ustrezala zahtevi nasvetovane resolucije, oziraje se seveda na dovoljena sredstva. Ako se zviša državni kredit, bo morala tudi dežela poseči globoko v žep. Ljudstvo se je začelo zavzemati za obnovenje vinogradov. Pred leti je morala vlada ljudem posojila prav vsiljevati, a zdaj je dežela določila za posojila že 28 000 gld., država pa isto toliko. Za prihodnje leto ni upanja, da bi vlada zvišala določeni kredit, pač pa hoče vlada leta 1899. več oral obsezajočo trtnico ustanoviti, katero bo deželo preskobovala z vsemi potrebnimi cepljenkami.

Poslanec Povše je z ozirom na Pfeiferjev nasvet stavil posredovalni predlog, naj vlada v proračun za leto 1899 postavi vsaj svoto 50 000 gld. za dovoljevanje brezobrestnih posojil, finančni odsek pa naj stavi svoje predloge, kolika svota naj se za l. 1899 določi iz dež. sredstev, da bo mogla tudi dežela dajati toliko posojila, kakor država.

Poročevalec poslanec Langer je obširnejše reflektiral na izvajanja predgovornikov in se izrekel za nasvetovane resolucije, na kar je zbornica vzprejela odsekove predloge in resolucije, kakor tudi resolucije poslancev Schweigerja in Pfeiferja.

Poslanec Višnikar je poročal o računskem sklepu učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1896. Dohodki so znašali 35 760 gld. 32 $\frac{1}{2}$ kr., izdatki 32.951 gld. 94 kr. Skupna imovina je konec l. 1896 znašala 33 020 gld.

Poslanec Višnikar je poročal o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za l. 1896. Dohodki so znašali 398 230 gld. 62 kr. (vštevši prispevek iz deželnega zaklada v znesku 178 045 gld. 86 $\frac{1}{2}$ kr., kateri znesek je bil za 11.834 gld. 13 $\frac{1}{2}$ kr. manjši, kakor je bilo preračunjeno), izdatki pa isto toliko. Skupna imovina je znašala koncem 1896 l. 91.000 gld.

III. seja dne 21. januarja.

Posl. vitez Langer je poročal o računskem sklepu dež. vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1896. Računski sklep izkazuje naslednje:

I. Šola. Pokritje znaša 6704 gld. 78 $\frac{1}{2}$ kr., potrebščina 6811 gld. 47 $\frac{1}{2}$ kr., potrebščina torej več za 106 gld. 69 kr. II. Gospodarstvo. Pokritje znaša 7090 gld. 53 $\frac{1}{2}$ kr., potrebščina 7133 gld. 86 $\frac{1}{2}$ kr., potrebščina torej več za 43 gld. 33 kr. III. Šola in gospodarstvo. Vse pokritje znaša 13 795 gld. 32 kr., vsa potrebščina 13.945 gld. 34 kr., potrebščina torej več za 150 gld. 2 kr. Dejanski primanjkljaj za šolo in gospodarstvo, ki ga je pokrila deželni sklad, znaša 2111 gld. 56 $\frac{1}{2}$ kr., proračunjeni 3483 gld., dejanski torej manj za 1371 gld. 43 $\frac{1}{2}$ kr., in sicer znaša: za šolo proračunjeni 2568 gld., dejanski 1634 gld. 78 $\frac{1}{2}$ kr., dejanski torej manj za 933 gld. 21 $\frac{1}{2}$ kr., za gospodarstvo proračunjeni 915 gld., dejanski 476 gld. 78 kr., dejanski torej manj za 448 gld. 22 kr., dejanski primanjkljaj za šolo in gospodarstvo znaša torej manj za 1371 gld. 43 $\frac{1}{2}$ kr. Vse gospodarske panoge so se glede dohodkov in stroškov letos izkazale vsaka zase, seveda toliko natančno, kolikor je bilo sploh mogoče na podstavi računskega gradiva, ki ni bilo nikakor v nobenem oziru urejeno za tako razločno sestavo računskega sklepa. Na podstavi gotove pristojbine, vrednosti doma porabljenih pridelkov in končne zaloge domačih pridelkov iz leta

1896. znšajo gospodarski dohodki 14.537 gld. 24 kr., gospodarski stroški 9861 gld. 66 kr., dohodki torej več za 4675 gld. 58 kr.

Posl. Grasselli je poročal o računskih sklepih bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega sklada za l. 1896. Računski sklep izkazuje naslednje:

I. Bolniški zaklad. Skupna redna potrebščina je znašala 113.467 gld. 58 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje pa 34.308 gld. 2 $\frac{1}{2}$ kr., torej je bilo primanjkljeja 79.159 gld. 66 kr., ki kaže proti proračunjenemu primanjkljeju 68.420 gld., večjo potrebščino za 10.739 gld. 66 kr. Imovina se je pomnožila za 24.602 gl. 79 kr., in sicer: a) v vrednosti poslopij za 79.935 gld. 20 kr., b) v pomnožitvi inventarja 4602 gld. 79 kr., skupaj za 84.537 gld. 99 kr., oziroma po odbitku l. 1896. iz deželnega sklada za stavbo nove bolnice prejetega posojila v znesku 59.935 gld. 20 kr., torej le za 24.602 gld. 79 kr. II. Blazniški zaklad. Skupna redna in izredna potrebščina je znašala 82.046 gld. 53 kr., pokritje pa 10.971 gld. 51 kr., torej je bilo primanjkljeja 71.075 gld. 2 kr., oziroma po odbitku izvanrednega pokritja za vrnene glavnice v znesku 738 gl. 15 kr., še 70.336 gld. 87 kr., ki kaže proti proračunjenemu primanjkljeju 66.990 gld., večjo potrebščino za 3346 gld. 87 kr. Imovina blazniškega sklada koncem l. 1896., ki sestoji: 1. iz obligacij v nominalni vrednosti 1550 gld., 2. iz jedne vložne knjižice mestne hranilnice ljubljanske v vrednosti 27 gld., 3. iz poslopij in zemljišč v vrednosti 285.991 gld. 81 kr., 4. iz inventarske vrednosti 24.046 gld. 90 kr., skupaj 311.615 gld. 71 kr. znaša po odbitku dolga deželnemu zakladu za stavbo blaznice na Studenci v znesku 185.836 gld. 83 kr. še 125.778 gld. 88 kr., ter se je v primeri z ono leta 1895. z 125.725 gld. 86 $\frac{1}{2}$ kr. pomnožila za 53 gld. 1 $\frac{1}{2}$ kr., ker je več inventarskih reči priraslo, nego odpadlo. III. Porodniški zaklad. Skupna redna potrebščina je znašala 9699 gld. 65 kr., pokritje pa 879 gld. 59 kr., torej je bilo primanjkljeja 8820 gld. 6 kr., ki kaže proti proračunjenemu primanjkljeju z 8018 gld. večjo potrebščino za 802 gld. 6 kr. Imovina sestoji: 1. iz obligacij v nominalni vrednosti 1800 gld. 2. iz inventarske vrednosti 4363 gld. 66 kr., skupaj 6163 gl. 66 kr., torej je v primeri z ono leta 1895. s 5458 gld. 22 kr., večja za 705 gld. 44 kr., ker je več inventarskih reči priraslo, nego odpadlo. IV. Najdenški zaklad. Skupna redna potrebščina je znašala 3666 gld. 36 kr., pokritje pa 353 gld. 20 $\frac{1}{2}$ kr., torej je bilo primanjkljeja 3313 gld. 15 $\frac{1}{2}$ kr., ki kaže proti proračunjenemu primanjkljeju s 3432 gl. manjšo potrebščino za 118 gld. 84 $\frac{1}{2}$ kr., ker je bila zaradi manjšega števila najdencev tudi potrebščina manjša. Skupna imovina znaša koncem 1896. leta 7100 gld. in se ista proti oni leta 1895. ni niti pomnožila, niti zmanjšala, ker ta zaklad druge imovine nima, nego obligacije v navedeni nominalni vrednosti.

Posl. Grasselli je poročal o proračunu bolniškega, blazniškega, porodniškega in najdenškega sklada za l. 1898. Proračun izkazuje naslednje:

I. Bolniški zaklad. Skupna potrebščina znasa 103.172 gl. Skupno pokritje znaša 27.877 gld. II. Blazniški zaklad. Skupna potrebščina znaša 80.309 gld. Skupno pokritje znaša 11.595 gld. III. Porodniški zaklad. Skupna potrebščina znaša 9.338 gld. Skupno pokritje znaša 727 gld. IV. Najdenški zaklad. Skupna potrebščina znaša 3.727 gld. Skupno pokritje znaša 346 gld.

Posl. Lenarčič je nasvetoval resolucijo, naj deželni odbor proučuje vprašanje, ali bi ne kazalo v dež. bolnici uvesti lastno režijo in ustanoviti domačo lekarno in naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete.

Posl. Jelovšek je poročal o razdružitvi selške občine Velika Dolina in Čatež in nasvetoval, naj se odobri zakonski načrt, kateri določa, da se iz davčnih občin Bregana, Cerina, Čatež, Globočica, Velika Dolina in Koritno obstoječa, v poli-

tičnem okraju Krškem ležeča selska občina Velika Dolina razdruži v dve samostojni selski občini ter se ustanovi iz davčnih občin Velika Dolina, Bregana in Koritno samostojna občina Velika Dolina, iz davčnih občin Čatež, Cerina in Globočica pa samostojna občina Čatež.

Posl. dr. Majaron je predlagal, naj se oddelki letnega poročila „Deželna kultura“, „Agrarne razmere“, „Občinske reči“ in „Občila“ odkažejo v poročanje upravnemu odseku, poročilo o „ljubljskem loterijskem posojilu“ pa finančnemu odseku. — Sprejeto.

Posl. Grasselli je splošno poročal o letošnjem letnem poročilu dež. odbora in posebe o številkah I. (Posebni prigodki) in II. (Dež. odbor, razdelitev referatov) Dež. odbor je imel 1896. l. 35 sej v katerih je rešil 1110 uradnih spisov.

Posl. grof Auersperg je poročal o letnega poročila §. 1. „Rešitev v najvišje potrjenje predloženih deželnozborskih sklepov in zakonskih načrtov“.

Posl. Ažman je poročal o letnega poročila § 4 „Deželne podpore“. Deželni odbor je v času od 1. januarja do 30. septembra dal: 1290 gld. za pogorelce, 2950 gld. oškodovancem po toči in povodnjih, 1400 gld. za razne druge namene, ter po sklepu dež. zbora v razne kulturne in dobrodelne namene pa razdelil 18.425 gld. Poročevalec je predlagal, naj se šupanstva s posebno okrožnico opozore, da ne smejo izdajati spričeval v svrhu nabiranja milodarov.

Posl. Schweiger je prosil vlado in dež. odbor, naj kaj storita tudi za črnomaljski okraj, češ, poškodovancem po toči in povodnjih v Krškem in kočevskem okraju se je dalo 1500 gld. podpore, a črnomaljskemu okraju nič.

Posl. Pakiž je predlagal, naj se oškodovancem v kočevskem, črnomaljskem in krškem okraju dovoli še 3000 gld. podpore.

Posl. Murnik je pojasnil, da je Pakižev predlog pri tej točki absolutno nedopusten. Deželni odbor stori kar je mogoče, da podpira oškodovance in dovoli v podpore rajše več, kakor manj, nego je dovolil dež. zbor. Tudi v proračun prihodnjega leta je postavil znatno svoto. Ali pri dovoljevanju podpor se morajo imeti vendar kaki podatki o škodi, povrhu pa spadajo taki predlogi, kakor je Pakižev v proračunsko razpravo, ne pa v razpravo o letnem poročilu, o delovanju dež. odbora. Govornik je predlagal, naj zbornica preko Pakižev predlog prestopi na dnevni red, dež. odboru pa se naroči, naj dobi od dež. predsedstva tako potrebne podatke o škodi, tako da bode možno že pri proračunski razpravi sklepati o podpori imenovanim.

Posl. Pakiž ni umaknil svojega predloga, ampak očital posl. Murniku, da nima srca za siromake, ko nasvetuje, naj se za sedaj odkloni predlog Pakižev, češ, svota 3000 gld. je malenkost, „po domače se pravi bagatela, ali kako že“. (Veselost.)

Posl. Murnik je odločno protestoval proti Pakiževemu očitanju, da je nasprotnik siromakov, potem pa je zbornica obobrila letno poročilo in odklonila Pakižev predlog.

Posl. Grasselli je poročal o letnega poročila § 7 B „deželni dobrodelni zavodi“. Glede stroškov za oskrbovanje kranjskih bolnikov v tujih bolnicah je poročevalec konstatoval, da je bilo l. 1895. v tujih bolnicah oskrbovanih 3861 bolnikov, l. 1896. pa 3572. Stroški za l. 1895. znašali so 92.368 gld., l. 1896. pa 82.312 gld. Poročevalec je predlagal, naj dež. odbor pazi, da bodo tuje bolnice natančno izpolnjevale vse veljavne predpise glede oskrbovanja bolnikov. — Sprejeto.

Posl. Schweiger je poročal o letnega poročila § 8. C. „Deželna kmetijska šola na Grmu“. Predlagal je, naj se vzame poročilo na znauje, naj se dež. odboru naroči, ukreniti vse potrebno, da se začne z namakanjem grmskih travnikov in naj dež. odbor tudi v prihodnje sam nastavlja vse osebje, katero se je doslej prehitro menjavalo.

Posl. baron Schwegel je rekel, da bode poročilo o enketi pojasnilo razmere grmske šole, da je pa priznati, da je grmska šola urejena po potrebah dolenskega prebivalstva, in da temu prebivalstvu mnogo koristi, dočim se ne ozira dosti na specialne gorenjske kmetijske potrebe. Dolžnost dež zboraja je, pospeševati koristi vsega kmetskega prebivalstva. Gorenjske kmetijske razmere so vse drugačne, kakor dolenske. Živino-re a gozdarstvo sirarstvo itd. so tiste vednosti, katere so Gorenjcu najprej potrebne in zato je čas, misliti na to, da se poskrbi Gorenjski po njenih posebnih razmerah urejeno kmetijsko šolo. Država podpira take naprave jako izdatno in gotovo tudi deželi kranjski ne odreče primerne podpore v imenovani namen. Stroški za tako šolo bi ne bili veliki. Govornik je predlagal, naj se naroči dež. zboraja, naj o stvari poro-veduje, naj stopi v dogovor z vlado in naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne predloge.

Zbornica je vzprejela resolucijo barona Schwegla, katero sta priporočala poslanca Povše in Ažman.

Posl. Ažman je poročal o letnega poročila § 9. „Ustanove“.

Posl. Grasselli je poročal o letnega poročila § 10. „Osebne stvari“.

Dež. glavar Detela je naznanil, da je poslanec Grasselli izstopil iz finančnega odseka, ker je člen še dveh drugih odsekov, in da bi bila v finančnem odseku vsaka stranka zastopana kakor je bilo dogovorjeno. Deželni glavar je takoj odredil dopolnilno volitev, pri kateri je bil izvoljen posl. Kalan, potem pa zaključil javno sejo.

— **Osebne vesti.** Deželnosodni svetnik F. Ekl v Ljubljani je določen sodnim inspektorjem za Kranjsko. — Poštnim vežbenikom za Ljubljano je imenovan absolvirani gimnazijec Anton Kocmur.

— **Cesarske jubilejne kolajne.** „Armee Ztg“ poroča, da dobe mej praznovanjem 50letnega vladarstva našega cesarja, vsi častniki in uradniki, ki so služili pod cesarjem Fran Josipom I. vsaj 40 let, zlato kolajno; srebrno dobe oni, ki mu služijo vsaj 20 let; bronasto pa dobe oni vojaki, ki služijo vsaj 7 let. Oni, ki že imajo zlato ali srebrno kolajno za svoje junaštvo, prejemale bodo dotične doklade dosmrtno in ne, kakor doslej do konca vojaške službe.

— **Novo društvo.** V Črnomlju se je osnovalo slovensko bralno društvo obrtnih zadrug.

— **Stipendije za isterske visokošolce.** Naučno ministerstvo je ustanovilo 6 stipendij po 500 gld. za hrvatske visokošolce, kateri se hočejo posvetiti profesuri. Ti stipendisti se nastavijo na hrvatski gimnaziji, katero ustanovi vlada najbrž v Pazinu.

— **Pomanjkanje učiteljstva na Kranjskem.** Dasi je koncem preteklega šolskega leta absoviralo moško učiteljske 13 kandidatov-maturantov, posvetila sta se učiteljskemu stanu v resnici samo — dva, vsi drugi so si izbrali hvaležnejši poklic pri vojaštvu, železnici in pošti, čemur se seveda ni — prav nič čuditi!

— **Značilno.** Socijalnodemokratično pevsko društvo „Vorwärts“ v Ljubljani je imelo dne 23. januarja svoj občni zbor. Na tem občnem zboru se je izrekla zahvala vsem tistim, ki so za to socijalnodemokratično društvo kaj darovali. Med drugimi kranjski hranilnici, katero je darovala 50 gld. in realčnemu profesorju dr. J. J. Binderju, kateri je daroval 5 gld. Komentara ni treba.

— **Gospodarska organizacija.** V Selski dolini in v Rovtah sta se ustanovili gospodarski zadrugi, dne 26. t. m. pa je bil v Ljubljani ustanovni shod gospodarske zveze, katero bo osrednji zavod vseh zadrug, katere so se ustanovile zadnji čas na Kranjskem.

— **Cistercijani v Zatičini.** Deželno predsedništvo je dovolilo cistercijanom opatije Mehreran, da se sme po naseliti v zatiškem samostanu.

— **Občinske volitve na Koroškem.** V sredo, dne 19. t. m. so pri občinskih volitvah v Kotmarivesi Slovenci v vseh treh razredih propadli. Boj je bil hud in dolgotrajen, nevolja strašanska, ker denar, denar — ta je zmagal. Dosedanjega župana, vrlega slovenskega moža, M. Prosekarja so nasprotni agitatorji v njegovi hiši napadli in ga hoteli ubiti. Ker jim je v drugem in tretjem razredu predla, kupovali so si glasove po 5 do 20 gld. in le z večino 6 glasov zmagali.

— **Shoda v Idriji** katera sta priredila poslanca dr. Krek in dr. Žitnik so socijalni demokratje s surovo silo razgnali.

— **Povožen.** Dne 17. t. m. mej 7 in 8. uro zvečer je v Celovcu od Beljaka došli vlak povozil infanterista Puntarja (prideljenega pešpolku št 17. 4. komp), ki se je ravno vračal iz domovine iz Krškega na Kranjskem z dopusta. Morda je padel iz vlaka na železniški tir ali pa je sam iskal smrti. Ob 3/4 8. uro najde čuvaj najprej človeško nogo, kakih 40 korakov dalje pa Puntarja, kateremu je bila leva noga in sploh vsa leva stran popolnoma od telesa odtrgana. Desna noga je bila popolnoma zmečkana in brez črevlja in se je samo še s hlačnico držala telesa. Tudi na glavi je dobil Puntar precejšnjo rano. Živel je še do 9 ure, ko so ga hoteli iz kolo-dvora prenesti v vojaško bolnico. V začetku je baje celo govoril, in pripoveduje se, kar pa je do cela neverjetno, da je prosil za cigareto.

— **Radi izgubljene časti.** V Ivanski vasi okraju banjaluskem, se je usmrtila nedavno dekle Roza Majdandžić. Dan preje sta jo namreč izvabila Jovo Jerković in Ilija Tomić na osamljen kraj, kjer je Jerković oropal dekle njene časti. Vsled tega si je Roza Majdandžić v obupu končala življenje. Jerković je že v zaporu.

— **Strašna žaloigra v življenju.** V gorenji Šleziji, v Kreuzbergu je živela družina izbornega pedagoga, ravnatelja seminarja, Jänickeja, do nedavnega časa v dobrih razmerah. V poslednjem času pa je ravnatelj Jänicke toli obubožal, da se mu je zdelo nemogoče še dalje živeti. Pregovoril je svojo ženo in dva sina, da se umore z vsopenjem plina. Najstarejši sin, ki je 23 let star, pa je svoje rešil. Jänicke in njegovi trije so se peljali na to v Vratislavo, da bi se ondi udušili. Toda najstarejši sin je obvestil ondotno policijo, ki je provzročila, da jih niso sprejeli v noben hotel. Samomorski kandidatje so se vrnili zopet v Kreuzberg, šli ondi v bližnji gozdič ter se ondi usmrtili. 18letni sin je ustrelil najprej očeta, potem mater, na to brata in končno samega sebe. Našli so same mrliče.

— **Potres v Ambojini.** Glavno mesto otoka Ambojine, na vzhodnoindijskem arhipelu je potres popolnoma uničil. 80 oseb je mrtvih ter 200 ranjenih.

— **Najnovejšo delo grofa Leva Tolstega.** Kakor se poroča iz Petersburga je dovršil Tolstoj velikanski svoj spis „O nmetnosti“, kateri obsega 20 poglavij ter opizuje razvoj in bodočnost umetnosti. Govori se da bode to delo natisnil prof. Grot v svojem listu „Vprašanja o filozofiji in psihologiji“.

— **Pseudo-nadvojvoda.** Ravnatelj nekega gledališča v Berlinu je ponudil nekdanjemu znanemu pseudo-nadvojvodi, Emilu Behrendtu, štirinajstnevni engagement na svojem gledališču. Behrendt naj bi nastopil v jednodejanski igri, katere vsebina je njegova afera kot glavni junak. Ravnatelj bi mu plačal 50 mark za večer. To je že štirinajsta ponudba pseudo-nadvojvodi, kateri je pa doslej še vse odklonil.